

GRUNDLAGSUTSKOTTET**Utlåtande 23/1996 rd****Regeringens proposition 90/1996 rd***Till Förvaltningsutskottet*

Riksdagen remitterade den 4 juni 1996 regeringens proposition 90/1996 rd med förslag till lag om ändring av kyrkolagen till förvaltningsutskottet för beredning och bestämde samtidigt att grundlagsutskottet skall lämna utlåtande i ärendet till förvaltningsutskottet.

Utskottet har hört föredraganden Tuula Lybeck vid undervisningsministeriet, ecklesiastikrådet Matti Halttunen vid kyrkostyrelsen och professorn Mikael Hidén.

Grundlagsutskottet har behandlat ärendet ur statsförfattningsrättslig synvinkel och anför vördsamt följande.

Regeringens proposition

Regeringen föreslår en ändring av kyrkolagen som gör det möjligt att i det skede då regeringens proposition bereds och under riksdagsbehandlingen göra sådana ändringar i kyrkomötets förslag till kyrkolag som inte påverkar sakinnehållet. Om ändringsbehov uppstår skall ett utlåtande begäras av kyrkomötet om ändringen inverkar på sakinnehållet eller inte. Dessutom föreslås i kyrkolagen vissa ändringar som närmast är av teknisk natur.

Lagen avses träda i kraft så snart som möjligt sedan den har antagits och blivit stadfäst.

Utskottets ställningstaganden

Vid behandlingen av en proposition med förslag till kyrkolag (RP 23/1993 rd) uppmärksammade grundlagsutskottet det faktum att riksdagen t.ex. ”inte ens kan göra sådana tekniska ändringar i förslaget till kyrkolag som inte påverkar sakinnehållet” (GrUU 20/1993 rd). Den nu föreliggande propositionen syftar till att råda bot på missförhållandet genom att nya 2 mom. i lagens 2 kap. 2 § tillåter att ett lagstiftningstekniskt fel i ett förslag till kyrkolag rättas förutsatt att rättelsen inte påverkar förslagets innehåll. Det föreslagna

förfarandet gör det möjligt att ändra ett förslag gällande kyrkolagen när regeringens proposition bereds och när förslaget behandlas i riksdagen. Kyrkomötet skall ge ett utlåtande i ärendet innan rättelsen görs.

Det föreslagna förfarandet luckrar i viss mån upp de begränsningar i riksdagens och republikens presidents lagstiftningsmakt som följer av den särskilda lagstiftningsordningen för kyrkolagen. I och med att regleringen har denna karaktär och med beaktande av det som utgående från kyrkolagens konstitutionella särställning sagts i det tidigare utlåtandet om 2 kap. 2 § 1 mom. är det klart att det föreslagna förfarandet inte påverkar lagstiftningsordningen för lagförslaget.

Ändringen av ett lagförslag av kyrkomötet skulle vara kopplad till villkor som till lydelsen avviker från kravet i 73 och 73 a §§ riksdagsordningen på att ett lagförslag som godkänts att vila och en lag som inte har stadfästs skall godkännas ”med oförändrat sakinnehåll” när de kommer upp till ny behandling. Utskottet finner det motiverat att gränserna för möjligheterna att ändra ett förslag till kyrkolag, inte bedöms utgående från syftet med dessa bestämmelser i grundlagen, vilket regeringen inte heller har gjort i propositionen. Den avgörande faktorn när det gäller ändringarnas omfattning borde i praktiken bli vilken kyrkomötets roll kommer att vara i förfarandet. Förslaget avser att binda möjligheten att ändra ett förslag till kyrkolag till en positiv viljeyttring från kyrkomötet. Detta syfte framgår inte helt klart av stadgandets text men står dock i överensstämmelse med kyrkomötets initiativmönster.

Avslutningsvis framhåller utskottet vikten av en författningsteknisk granskning vid beredningen av kyrkolagen. Det bör utredas om det nuvarande arrangemanget är tillräckligt och klargöras om samma granskning som propositioner beredda inom statsrådet i regel går igenom kan tillämpas på förslag från kyrkomötet.

Med stöd av det ovan sagda anför grundlags-
utskottet vördsamt

Helsingfors den 11 september 1996

*att lagförslaget kan behandlas i den ord-
ning 66 § riksdagsordningen föreskriver.*

I den avgörande behandlingen deltog ordfö-
randen Ville Itälä /saml, vice ordföranden Johan-
nes Koskinen /sd, medlemmarna Esko Helle
/vänst, Gunnar Jansson /sv, Ulla Juurola /sd,
Anneli Jäätteenmäki /cent, Risto Kuisma /sd,

Osmo Kurola /saml, Johannes Leppänen /cent,
Riitta Prusti /sd, Veijo Puhjo /vgr och Jorma
Rantanen /sd samt suppleanterna Juha Karpio
/saml och Vuokko Rehn /cent.
